

396.

Rozporządzenie Ministra Robót Publicznych i Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych

z dnia 27 stycznia 1928 r.

o ruchu pojazdów mechanicznych na drogach publicznych.

Na podstawie art. 5, 6 i 26 ustawy z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 656) oraz art. 3 ustawy z dnia 26 września 1922 roku w przedmiocie ratyfikacji przystąpienia Polski do międzynarodowej konwencji, dotyczącej ruchu automobilowego, zawartej w Paryżu dnia 11 października 1909 r. (Dz. U. R. P. z r. 1922 Nr. 85, poz. 762), zarządza się co następuje:

Dział pierwszy.

Zasady ogólne.

§ 1. (1) Pojazdem w rozumieniu niniejszego rozporządzenia jest pojazd mechaniczny, poruszany przez umieszczony na nim silnik i nie biegnący po szynach.

(2) Pojazdy, przeznaczone do zarobkowego przewożenia osób lub rzeczy, uważa się za przeznaczone do użytku publicznego.

(3) Pojazdy, przeznaczone do przewożenia ośmiu lub większej ilości osób, określa się jako autobusy.

(4) Pojazd z jednym lub z kilkoma przyczepnymi wozami, dwu lub czterokołowemi, uważa się za pociąg drogowy.

§ 2. Wykonywanie czynności, do których powołane są w myśl niniejszego rozporządzenia wojewódzkie i powiatowe władze administracji ogólnej, należy na obszarze miasta stołecznego Warszawy do komisarza rządu.

Dział drugi.

Warunki techniczne pojazdów.

§ 3. Do ruchu na drogach publicznych mogą być dopuszczone tylko pojazdy zbudowane i urządzone w ten sposób, aby nie zagrażały bezpieczeństwu ruchu i nie wywoływały zamieszania hałasem, dymem lub parą.

§ 4. (1) Obręcze kół pojazdów, które mogą rozwijać szybkość większą niż 15 km. na godzinę, powinny być gumowe lub tak urządzone, aby pod względem elastyczności odpowiadały gumowym.

(2) Szerokość obręczy kół powinna być taka, aby ciśnienie kół nie przekraczało 150 kg. na centymetr bieżącej szerokości obręczy. Szerokość ta ma być mierzona na obręczy nowej, w stanie normalnego działania, w miejscu zetknięcia się jej z twardą nawierzchnią drogi.

(3) Powierzchnia metalowych obręczy, stykająca się z jezdnią, oraz zewnętrzna powierzchnia pędnych wstęg pojazdów gąsienicowych, nie powinna posiadać nierówności, niszczących nawierzchnię drogi.

§ 5. (1) Każdy pojazd ma być zaopatrzone w następujące przyrządy i urządzenia:

- a) w mocny mechanizm kierowniczy, dający możliwość łatwego i pewnego wymijania oraz skręcania;
- b) w dwa niezależne od siebie, skutecznie i szybko działające systemy hamulców, względnie w jeden taki system, wprowadzany w działanie przez dwa niezależne od siebie mechanizmy, z których jeden powinien działać nawet wtedy, gdy drugi zawiedzie;
- c) w urządzenie usuwające hałaśliwy wydmuch gazów;
- d) w urządzenie uniemożliwiające wprowadzenie pojazdu w ruch przez osoby niepowołane;
- e) w urządzenie do cofania pojazdu w tył za pomocą silnika z siedzenia kierowcy, jeżeli ciężar własny pojazdu przekracza 350 kg.;

f) w jednotonowy przyrząd sygnałowy o donośnym, a nierażącym dźwięku;

g) w dwie latarnie o bezbarwnych szklach, umieszczone na przodzie w jednym poziomie po obu stronach samochodu lub motocykla z wózkiem doczepnym, względnie w jedną latarnię o bezbarwnym szkłem, umieszczoną na przodzie motocykla bez wózka doczepnego;

h) w jedną latarkę z czerwonym światłem, umieszczoną w tyle pojazdu z lewej strony, oraz w urządzenie dokładnie oświetlające tylny znak rejestracyjny; latarka tylna oraz urządzenie do oświetlania tylnego znaku nie mogą być gaszone ani z siedzenia kierowcy, ani z wnętrza pojazdu; nie dotyczy to motocykli bez wózków doczepnych, które mają być zaopatrzone z tyłu w czerwony odbijający światło znaczek ostrzegawczy o średnicy co najmniej 3 centymetrów;

i) najmniej w jeden reflektor, mogący oświetlać drogę na przestrzeni przynajmniej 100 metrów przed pojazdem, oprócz wymienionych w punkcie g) latarni, jeżeli pojazd może rozwijać szybkość większą niż 20 kilometrów na godzinę; reflektor ma być tak urządzony, aby w razie potrzeby można było opuścić snop światła lub zmniejszyć jego natężenie;

k) w boczne lustro, dające możliwość kierowcy widzenia drogi z tyłu za pojazdem, w razie gdy całkowita waga pojazdu, złożona z ciężaru własnego i największego dopuszczalnego obciążenia, przekracza 3500 kilogramów.

(2) Postanowienia, zawarte w punktach b), c), d), e), f), g), h) i k), nie stosują się do pojazdów o specjalnym przeznaczeniu, przejeżdżających po drogach publicznych tylko okolicznościowo, a nie mogących rozwinać szybkości, większej niż 10 kilometrów na godzinę.

§ 6. (1) Przynajmniej jeden z hamulców, wymienionych w punkcie b) § 5, powinien działać skutecznie zarówno przy jeździe naprzód jak i wstecz, oraz powinien być tak urządzony, aby ciągłość hamowania nie wymagała stałego nacisku na mechanizm, wprowadzający hamulec w działanie.

(2) Autobusy oraz pojazdy, których całkowita waga, złożona z ciężaru własnego i największego dopuszczalnego obciążenia, przekracza 3500 kilogramów, powinny być zaopatrzone w dwa niezależne od siebie systemy hamulców, działające skutecznie zarówno przy jeździe naprzód, jak i wstecz, oraz we wspornik, zapobiegający staczaniu się pojazdu wstecz, wprowadzany w działanie z siedzenia kierowcy.

(3) Pojazdy o specjalnym przeznaczeniu, przejeżdżające po drogach publicznych tylko okolicznościowo, a nie mogące rozwinać szybkości większej niż 10 kilometrów na godzinę, mogą być zaopatrzone w jeden hamulec. Zaopatrzenie tych pojazdów we wspornik nie jest wymagane.

(4) Pojazdy zaopatrzone w hamulec, działający jednocześnie na wszystkie koła, powinny posiadać

specjalny malowany znak koloru czerwonego w formie równobocznego trójkąta, o długości boków co najmniej 10 centymetrów i szerokości 1,5 centymetra. Znak ten ma być umieszczony na tylnym błotniku z tej strony pojazdu, po której znajduje się kierownica.

§ 7. (1) Wymienione w punktach g) i i) § 5 latarnie i reflektory mogą być zastąpione przez jedną parę reflektorów pod warunkiem, że reflektory te będą posiadały urządzenie, pozwalające na szybkie i łatwe opuszczanie snopów światła lub zmniejszanie jego natężenia.

(2) Pojazdy, wymienione w ustępie drugim § 5, o ile znajdują się o zmroku na drodze publicznej, mają być zaopatrzone w jedno przednie światło, lub mają być oświetlone ręczną latarnią.

§ 8. Wszystkie przyrządy i urządzenia, potrzebne do kierowania i hamowania pojazdów, powinny być tak rozmieszczone, aby kierowca mógł łatwo i pewnie posilkować się nimi, zarówno we dnie jak i w nocy, bez konieczności odwracania uwagi od drogi.

§ 9. Minister Robót Publicznych władny jest, w miarę postępów techniki budowy pojazdów, dopuścić w poszczególnych wypadkach odchylenia od warunków, jakim w myśl niniejszego rozporządzenia odpowiadać mają pojazdy pod względem budowy.

§ 10. (1) Każdy pojazd powinien być zaopatrzone w tabliczkę metalową, umieszczoną w dostępnym miejscu, na której należy podać: a) nazwę fabryki, która pojazd zbudowała, b) numer podwozia (o ile jest wiadomy), c) numer silnika i d) ciężar własny pojazdu. Na tabliczkach autobusów i pojazdów ciężarowych powinno być oprócz tego podane dopuszczalne obciążenie.

(2) Ponadto autobusy oraz pojazdy ciężarowe powinny być zaopatrzone w napisy lub tabliczki o wymiarach przynajmniej 6 × 12 centymetrów, zawierające jasno i czytelnie wypisane w języku polskim imię, nazwisko i miejsce zamieszkania właściciela, albo też nazwę i adres firmy, fabryki, majątku i t. p. Napisy te i tabliczki powinny być umieszczone z lewej strony pojazdu.

(3) Przepisy, zawarte w ustępie drugim niniejszego paragrafu, nie mają zastosowania do pojazdów rządowych, które będą oznaczone napisami lub tabliczkami w sposób ustanowiony przez właściwe władze centralne w porozumieniu z Ministrem Robót Publicznych i Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Dział trzeci.

Dopuszczanie pojazdów do ruchu.

§ 11. Do ruchu na drogach publicznych są dopuszczane:

- pojazdy zaopatrzone w dowód rejestracyjny i w znaki rejestracyjne (§ 19),
- pojazdy zaopatrzone w specjalne pozwolenia i w próbne znaki rejestracyjne (§ 32),
- pojazdy zaopatrzone w międzynarodowe świadectwa drogowe i w międzynarodowe znaki rejestracyjne (inicjały) (§ 99),

- pojazdy wojskowe, zaopatrzone w wojskowe znaki i dowody rejestracyjne (§ 94),
- pojazdy o specjalnym przeznaczeniu, przejeżdżające po drogach publicznych tylko okolicznościowo, a nie mogące rozwinać szybkości większej niż 10 kilometrów na godzinę, bez dowodów i znaków rejestracyjnych (§ 35).

§ 12. Dowody rejestracyjne, wymienione w punkcie a) § 11, wydaje się albo na podstawie zaświadczenia o dopuszczalności typu do ruchu na drogach publicznych, albo na podstawie wyniku zbadania poszczególnego pojazdu.

§ 13. Krajowe wytwórnie pojazdów mechanicznych mogą uzyskać zaświadczenia o dopuszczalności do ruchu na drogach publicznych Rzeczypospolitej Polskiej typów pojazdów przez się wyrabianych.

§ 14. Celem uzyskania zaświadczenia o dopuszczalności typu, wytwórnia powinna złożyć do Ministerstwa Robót Publicznych odpowiednie podanie z następującymi załącznikami w dwóch egzemplarzach:

- rysunkiem technicznym pojazdu, uwidoczniającym w szczególności silnik razem z przekładnią, oraz mechanizmy kierownicze i hamulcowe, w podziale co najmniej 1/20 naturalnej wielkości;
- opisem technicznym typu, zawierającym wszystkie dane, wymienione na stronie 2 i 3 załącznika Nr. 1, do niniejszego rozporządzenia.

§ 15. (1) Zaświadczenie o dopuszczalności typu (załącznik Nr. 1) wydaje Minister Robót Publicznych po sprawdzeniu, że pojazdy, wykonane według przedstawionych rysunków i opisu technicznego, odpowiadają wymaganiom niniejszego rozporządzenia, oraz po zbadaniu na dostarczonym pojeździe, czy wszystkie mechanizmy jego należyście działają.

(2) Za powyższe czynności należy uiścić opłatę wskazaną w § 108 niniejszego rozporządzenia.

§ 16. (1) W celu uzyskania dowodu rejestracyjnego (§ 11 punkt a) właściciel pojazdu powinien wnieść podanie do wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, w której okręgu znajduje się miejsce stałego postoju pojazdu.

(2) Podanie o uzyskanie dowodu rejestracyjnego na nowy pojazd typu, dopuszczonego do ruchu na zasadzie §§ 14 i 15, powinno zawierać:

- adres właściciela pojazdu,
- oznaczenie miejsca stałego postoju pojazdu,
- oznaczenie rodzaju pojazdu,
- oznaczenie przeznaczenia pojazdu,
- numer silnika,
- numer fabryczny podwozia, o ile jest wiadomy.

Ponadto do podania powinien być dołączony odpis zaświadczenia o dopuszczalności typu, uzupełniony potwierdzeniem wytwórni, która pojazd zbudowała, sporządzonym według wzoru, ustalonego na stronie trzeciej załącznika Nr. 1, stwierdzającym, że

dany pojazd zgodny jest z typem i że odpowiada postanowieniom niniejszego rozporządzenia.

(3) Jeżeli nowy pojazd został zbudowany za granicą a należy do typu, dopuszczonego do ruchu na drogach publicznych jednego z państw, które przystąpiły do międzynarodowej konwencji o ruchu automobilowym, to do podania, które powinno zawierać dane, wyszczególnione w ustępie drugim, należy załączyć: a) odpis zaświadczenia o dopuszczalności typu, zalegalizowany przez właściwy urząd konsularny Rzeczypospolitej Polskiej, w przekładzie polskim, b) potwierdzenie wytwórni, która dany pojazd zbudowała, lub jej pełnomocnika stale zamieszkałego w Polsce, stwierdzające, że dany pojazd jest zgodny z typem i odpowiada postanowieniom niniejszego rozporządzenia; potwierdzenie to powinno być sporządzone według wzoru, ustalonego na stronie trzeciej załącznika Nr. 1 do niniejszego rozporządzenia.

(4) W wypadkach nie objętych postanowieniami drugiego i trzeciego ustępu, podanie o uzyskanie dowodu rejestracyjnego powinno zawierać, poza adresem właściciela i oznaczeniem miejsca stałego postoju pojazdu, opis pojazdu według danych, zawartych na stronicach dwunastej, trzynastej i czternastej dowodu rejestracyjnego (załącznik Nr. 2).

(5) Wojewódzka władza administracji ogólnej może w razie wątpliwości zażądać przedstawienia dowodu własności, a gdy chodzi o pojazdy pochodzenia zagranicznego, dowodu oclenia.

§ 17. (1) O ile podanie odpowiada warunkom wymienionym w § 16, wojewódzka władza administracji ogólnej wzywa właściciela pojazdu do złożenia dowodu uiszczenia opłaty, przewidzianej w dziale dziesiątym niniejszego rozporządzenia, i do przedstawienia pojazdu w oznaczonym terminie dla oględzin i próbnej jazdy.

(2) Oględziny polegają: a) w stosunku do pojazdów, wymienionych w ustępach drugim i trzecim § 16, na sprawdzeniu zgodności pojazdów z typem; b) w stosunku do pojazdów, wymienionych w ustępie czwartym § 16, na technicznym zbadaniu, czy pojazd odpowiada warunkom działu drugiego niniejszego rozporządzenia.

(3) Oględziny i próbna jazda odbywają się w obecności właściciela pojazdu lub jego pełnomocnika.

§ 18. Oględziny pojazdów przeprowadza wyznaczony przez wojewodę (względnie komisarza rządu m. st. Warszawy) urzędnik techniczny wojewódzkiej okręgowej dyrekcji robót publicznych (wydziału robót publicznych, oddziału ruchu ulicznego komisariatu rządu m. st. Warszawy). Równocześnie z oględzinami przedstawiciel władzy wojskowej przeprowadza klasyfikację wojskową pojazdów.

§ 19. (1) Na podstawie wyników oględzin i próbnej jazdy wojewódzka władza administracji ogólnej albo wydaje właścicielowi pojazdu dowód rejestracyjny (załącznik Nr. 2) i zapisuje pojazd do specjalnych rejestrów, zawiadamiając o wydaniu dowodu rejestracyjnego powiatową władzę administracji ogólnej, w której okręgu znajduje się miejsce sta-

łego postoju pojazdu, albo odmawia wydania tego dowodu z podaniem powodów odmowy.

(2) Równocześnie z wydaniem dowodu rejestracyjnego na pojazd wydaje się tablice ze znakami rejestracyjnymi.

§ 20. (1) Znaki rejestracyjne, w które powinien być zaopatrzone pojazd dopuszczony do ruchu, mają zawierać nazwę województwa i numer, pod którym pojazd zarejestrowano. Nazwa województwa oznacza się zapomocą wielkich liter łacińskich, mianowicie pierwszych dwóch spółgłosek tej nazwy. Wyjątek stanowią: województwo wileńskie i miasto Warszawa, które oznaczają się: województwo wileńskie — literami „WN”, Warszawa zaś — literą „W”. Numery rejestracyjne oznacza się cyframi arabskimi.

(2) Minister Robót Publicznych ustala numery, pod którymi pojazdy mają być rejestrowane w poszczególnych województwach.

(3) Litery znaków rejestracyjnych mają być wykonane kolorem czerwonym, a cyfry czarnym.

(4) Cyfry numeru rejestracyjnego powinny znajdować się na przednim znaku rejestracyjnym obok liter, oddzielone od nich czerwoną kreską, na tylnym zaś znaku, — pod temi literami.

(5) Litery i cyfry mają być nakładane na płaskiej prostokątnej tablicy z twardej blachy, malowanej na biało i otoczonej ramką.

(6) Zabronione jest zakrywanie i ozdabianie w jakikolwiek sposób znaków rejestracyjnych, jak również umieszczanie z przodu lub z tyłu pojazdu innych znaków, nie przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu, z wyjątkiem znaków:

- a) wytwórni,
- b) dyplomatycznych,
- c) państwowych,
- d) miejskich i
- e) klubów automobilowych.

§ 21. (1) Tablice ze znakami rejestracyjnymi powinny być przytwierdzone do pojazdu na stałe zapomocą śrub, nitów lub gwoździ i umieszczone na widocznym miejscu w płaszczyznach pionowych, prostopadłych do osi podłużnej pojazdu, a na pojazdach dwukołowych w pionowej płaszczyźnie osi podłużnej pojazdu.

(2) Pojazdy więcej niż dwukołowe powinny być zaopatrzone w dwie tablice ze znakami rejestracyjnymi, a mianowicie — z przodu i z tyłu pojazdu. Dolna krawędź przedniej tablicy nie może znajdować się niżej dolnej krawędzi przedniej osi, tylnej zaś tablicy — niżej 40 centymetrów nad ziemią. Obowiązujące wymiary znaków rejestracyjnych ustalone zostały w załączniku Nr. 3 do niniejszego rozporządzenia.

(3) Pojazdy dwukołowe powinny być zaopatrzone w jedną tablicę ze znakami rejestracyjnymi, malowanymi na obu stronach tablicy, przytwierdzonej na przodzie wzdłuż pojazdu. Litery i cyfry powinny mieć wysokość 60 milimetrów i grubość 10 milimetrów.

§ 22. Przenoszenie znaków rejestracyjnych z jednego pojazdu na drugi, chociażby tego samego typu, jest wzbronione.

§ 23. Dowody rejestracyjne pojazdów są ważne:

- a) na przeciąg trzech lat kalendarzowych—dla pojazdów nie przeznaczonych do użytku publicznego;
- b) na przeciąg jednego roku kalendarzowego—dla pojazdów przeznaczonych do użytku publicznego.

§ 24. Dowody rejestracyjne pojazdów będą przedłużane przez wojewódzką władzę administracji ogólnej, w której okręgu znajduje się miejsce stałego postoju pojazdu.

§ 25. (1) Przedłużenie dowodów rejestracyjnych pojazdów, nie przeznaczonych do użytku publicznego, następuje w zasadzie bez technicznego badania pojazdu, o ile pojazd nie uległ ważnym zmianom konstrukcyjnym.

(2) Przedłużanie dowodów rejestracyjnych na pojazdy, przeznaczone do użytku publicznego, następuje na podstawie technicznego zbadania pojazdu w trybie przewidzianym w § 18.

(3) W celu uzyskania przedłużenia dowodu rejestracyjnego na pojazdy, wymienione w ustępie pierwszym, należy złożyć wojewódzkiej władzy administracji ogólnej pisemne oświadczenie, czy pojazd uległ ważnym zmianom konstrukcyjnym.

(4) Jako ważne zmiany konstrukcyjne należy uważać zmianę źródła siły, wbudowanie nowego silnika, zmianę ustroju podwozia, hamulców, mechanizmu kierowniczego, wreszcie takie przeróbki nadwozia, które powodują zmianę nośności, znaczną zmianę ciężaru własnego pojazdu lub też przesunięcie jego środka ciężkości.

§ 26. Po upływie terminów wskazanych w § 23 wojewódzka władza administracji ogólnej zarządzi ściągnięcie nieprzedłużonych dowodów rejestracyjnych oraz odebranie znaków rejestracyjnych.

§ 27. Właściciele pojazdów obowiązani są w ciągu czternastu dni od otrzymania dowodu rejestracyjnego lub jego przedłużenia przedstawić dowód lub przedłużenie powiatowej władzy administracji ogólnej, w której okręgu znajduje się miejsce stałego postoju pojazdu.

§ 28. (1) Właściciele pojazdów obowiązani są najdalej w ciągu dni czternastu zawiadomić powiatową władzę administracji ogólnej, w której okręgu znajduje się miejsce stałego postoju pojazdu, o wszelkich okolicznościach wywołujących zmianę danych, zamieszczonych w dowodzie rejestracyjnym.

(2) Powiatowa władza administracji ogólnej zaznacza zgłoszone zmiany w dowodzie rejestracyjnym i w wykazach urzędowych, oraz zawiadamia o nich wojewódzką władzę administracji ogólnej.

(3) Jeżeli w pojeździe dokonano ważnych zmian konstrukcyjnych (§ 25) albo ma być przeznaczony do użytku publicznego pojazd, który dotychczas na cel ten nie był używany, powiatowa władza administracji ogólnej zawiadamia o tem wojewódzką władzę administracji ogólnej, która podda pojazd zbadaniu technicznemu.

§ 29. (1) W razie przeniesienia miejsca stałego postoju pojazdu do miejscowości znajdującej się

na obszarze innego województwa, właściciel pojazdu powinien w ciągu czternastu dni po przybyciu do nowego miejsca stałego postoju wnieść podanie do wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, właściciel według nowego miejsca stałego postoju pojazdu, o zarejestrowanie pojazdu i o wydanie nowych tablic ze znakami rejestracyjnymi. Do podania należy dołączyć dowód uiszczenia opłaty, wymaganej w myśl § 105, oraz dowód rejestracyjny i tablice ze znakami rejestracyjnymi.

(2) Wojewódzka władza administracji ogólnej, po dokonaniu odpowiednich zmian w dowodzie rejestracyjnym, zwraca dowód właścicielowi pojazdu i wydaje nowe znaki rejestracyjne bez technicznego badania pojazdu, o ile nie zachodzą okoliczności, wskazane w ustępie trzecim § 28, zwrócone zaś znaki rejestracyjne odsyła władzy, która znaki wydała, zawiadamiając ją o nowym miejscu stałego postoju pojazdu.

§ 30. (1) Wojewódzka władza administracji ogólnej, w której okręgu znajduje się pojazd, może zarządzić w każdym czasie ponowne zbadanie pojazdu w trybie ustalonym w § 18, o ile zachodzi przypuszczenie, że pojazd znajduje się w stanie niebezpiecznym dla ruchu.

(2) W razie stwierdzenia, że pojazd nie odpowiada warunkom wymienionym w §§ 4, 5, 6, 7, 8 i 10, jako też w razie niedostarczenia przez właściciela w wyznaczonym terminie pojazdu do zbadania bez usprawiedliwienia powodów takiego niedostarczenia, wojewódzka władza administracji ogólnej może zarządzić:

- a) odebranie dowodu rejestracyjnego do czasu usunięcia braków lub przedstawienia pojazdu do zbadania;
- b) cofnięcie dowodu rejestracyjnego i odebranie znaków rejestracyjnych na stałe, jeżeli usunięcie braków jest niemożliwe.

(3) O ile cofnięcie dowodu rejestracyjnego i odebranie znaków rejestracyjnych na stałe zostało zarządzone przez wojewódzką władzę administracji ogólnej, w której okręgu nie znajduje się miejsce stałego postoju pojazdu, cofnięty dowód i odebrane znaki rejestracyjne należy przesłać władzy, która je wydała.

§ 31. Jeżeli względy bezpieczeństwa publicznego tego wymagają, powiatowa władza administracji ogólnej, w której okręgu pojazd się znajduje, może czasowo zabronić używania pojazdu, obowiązana jest jednak bezzwłocznie donieść o tem zarządzeniu przełożonej wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, która albo uchyli powyższe zarządzenie, albo wyda zarządzenia w myśl § 30.

§ 32. (1) Jeżeli pojazd ma być przeznaczony do jazdy, które nie mają charakteru normalnego użytkowania, wojewódzka władza administracji ogólnej może wydać specjalne pozwolenie na czasowe dopuszczenie pojazdu do ruchu (wzór pozwolenia w załączniku Nr. 4) oraz próbne znaki rejestracyjne, po złożeniu przez interesowanego podania i uiszczeniu opłaty (§ 109).

(2) Korzystanie z pozwolenia dozwolone jest tylko w zakresie i na warunkach w niem wyszczególnionych.

§ 33. Próbne znaki rejestracyjne powinny czynić zadość wymaganiom, ustalonym w §§ 20 i 21, różniąc się jednak od stałych znaków rejestracyjnych tem, że:

- a) litery mają być koloru czarnego, a cyfry czerwonego;
- b) po cyfrach mają być dodane litery „PR”, oddzielone od cyfr czarną kreską;
- c) numeracja ma być prowadzona w każdym województwie osobno, zaczynając od jedynki.

§ 34. Osoby i przedsiębiorstwa, które korzystają z pozwoleń, wymienionych w § 32 dłużej niż 30 dni, obowiązane są prowadzić książkę wyjazdów według wzoru ustalonego w załączniku Nr. 5, którą mają okazywać władzom na każde żądanie.

§ 35. (1) Pojazdy o specjalnem przeznaczeniu, przejeżdżające po drogach publicznych tylko okolicznościowo, a nie mogące rozwinąć szybkości większej niż 10 kilometrów na godzinę, mają być tylko zgłoszone u powiatowej władzy administracji ogólnej, właściwej ze względu na miejsce stałego postoju pojazdu.

(2) W razie wątpliwości, czy dany pojazd podpada pod postanowienia ustępu pierwszego, wojewódzka władza administracji ogólnej może zarządzić techniczne zbadanie takiego pojazdu, w trybie przewidzianym w § 18.

Dział czwarty.

Prowadzenie pojazdów.

§ 36. (1) Ruch pojazdów mechanicznych na drogach publicznych bitych i brukowanych powinien odbywać się na twardej nawierzchni; jeśli jednak na drogach istnieją miękkie letnie tory, wówczas ruch może odbywać się także na tych torach.

(2) Stosowanie urządzeń przeciwślizgowych (klamer, łańcuchów, ostróg i t. p.) na drogach o nawierzchni bitej lub brukowanej, dopuszczalne jest tylko podczas ślizgawicy lub na śniegu.

§ 37. (1) Szybkość ruchu pojazdów powinna być normowana w ten sposób, aby bezpieczeństwo publiczne nie było zagrożone i aby kierowca panował w każdej sytuacji nad pojazdem.

(2) Największa dopuszczalna szybkość ruchu pojazdów, których całkowita waga, złożona z ciężaru własnego i największego dopuszczalnego obciążenia, jest większa niż 3500 kilogramów, nie może przekraczać dla pojazdów na obręczach metalowych — 15 kilometrów, na pełnych obręczach gumowych — 25 kilometrów i na drażonych obręczach gumowych — 40 kilometrów na godzinę.

§ 38. W zabudowanych dzielnicach miast, uzdrowisk i innych osiedli zabrania się prowadzenia pojazdów: ciężarowych na metalowych obręczach z szybkością przekraczającą — 10 kilometrów, ciężarowych na pełnych obręczach gumowych — 15 kilometrów, ciężarowych na drażonych obręczach gumowych — 20 kilometrów i osobowych — 40 kilometrów na godzinę.

§ 39. Na mostach, przed którymi umieszczono odpowiednie ostrzeżenie, szybkość ruchu pojazdu powinna być zmniejszona do następujących norm:

- a) dla pojazdów, których całkowita waga, złożona z ciężaru własnego i największego dopuszczalnego obciążenia, przekracza 3500 kilogramów, — 10 kilometrów na godzinę,
- b) dla pozostałych pojazdów — 20 kilometrów na godzinę.

§ 40. (1) Na skrzyżowaniach dróg, z wyjątkiem ulic w miastach, w których co do skrzyżowań obowiązują specjalne przepisy wydane na mocy § 54, kierowca powinien ustąpić pierwszeństwa pojazdom nadjeżdżającym z jego prawej strony.

(2) Na skrzyżowaniach dróg, jak również, gdy droga nie jest widoczną, kierowca powinien zmniejszyć szybkość pojazdu.

§ 41. Kierowca obowiązany jest:

- a) podczas jazdy trzymać się prawej strony drogi w kierunku jazdy, o ile szczególne warunki miejscowe nie stoją temu na przeszkodzie;
- b) zboczyć na prawo — przy mijaniu jadących lub idących w przeciwnym kierunku oraz gdy jest wyprzedzany;
- c) zboczyć na lewo — gdy wyprzedza dążących w tym samym kierunku.

§ 42. (1) Kierowca obowiązany jest przed wyprzedzaniem dawać ostrzegawcze sygnały dźwiękowe, a ostrzeżeni obowiązani są zboczyć na prawo i przepuścić wyprzedzającego po swej lewej stronie.

(2) Kierowca może wyprzedzać tylko wówczas, gdy droga jest odpowiednio szeroka, gdy przed wyprzedzaniem znajduje się dostateczna przestrzeń wolna i nikt nie zbliża się z przeciwnej strony.

(3) Zabrania się wyprzedzać na takich odcinkach drogi, gdzie droga nie jest widoczna na dostateczną odległość, jako też na mostach, skrętach i skrzyżowaniach dróg.

(4) Przy mijaniu powinien kierowca zmniejszyć szybkość tak, aby mijanie mogło odbyć się bezpiecznie dla wymijanych, a w razie grożącego niebezpieczeństwa — wstrzymać pojazd.

§ 43. (1) Kierowca, chcąc zatrzymać pojazd, cofnąć go lub skrócić w bok, powinien dać znak o swoim zamiarze sygnałem dźwiękowym oraz ruchem ręki, lub zapomocą specjalnego przyrządu, którego działanie jest widoczne i łatwo zrozumiałe zarówno dla znajdujących się z przodu, jak i z tyłu pojazdu.

(2) Przy zatrzymywaniu pojazdu kierowca obowiązany jest sprowadzić go na prawą stronę drogi (w kierunku ruchu) jaknajdalej od środka drogi, a w każdym razie w ten sposób, aby nie zatamować ruchu na drodze.

§ 44. (1) Kierowca pojazdu obowiązany jest zawczasu dawać dźwiękowe sygnały ostrzegawcze:

- a) przed wyprzedzaniem;
- b) na skrzyżowaniach dróg;
- c) tam, gdzie droga nie jest widoczna na przestrzeni dostatecznej do zatrzymania pojazdu;

d) w innych okolicznościach, w których zachodzi tego potrzeba.

(2) Zabrania się nadużywać sygnałów dźwiękowych oraz używać ich bez potrzeby.

(3) Zabrania się używania jako sygnałów ostrzegawczych dzwonek, a w zabudowanych dzielnicach miast, uzdrowisk i innych osiedli — gwizdawkę i sygnałów o silnym przejmującym dźwięku, z wyjątkiem wypadków przewidzianych w § 46.

§ 45. (1) Od zmroku do świtu oraz podczas silnej mgły pojazd powinien mieć zapalone dwie latarnie przednie, tylną latarnię czerwoną oraz mieć oświetlone tylne znaki rejestracyjne.

(2) Używanie reflektorów dozwolone jest jedynie tam, gdzie niema oświetlenia publicznego lub gdzie ono jest niedostateczne.

(3) Przy wymijaniu z zapalonemi reflektorami pojazdów jadących z przeciwnej strony, kierowca obowiązany jest opuścić rażący snop światła, zmniejszyć jego natężenie lub przełączyć reflektory na latarnie tak, aby światło nie raziło jadących z przeciwnej strony, a pozostawiało drogę dostatecznie oświetloną na 25 metrów przed pojazdem.

(4) Podczas postoju na drodze po zapadnięciu zmroku oraz podczas silnej mgły, kierowca obowiązany jest zaświecić tylną latarkę czerwoną oraz oświetlić tylne znaki rejestracyjne.

§ 46. (1) Kierowcy pojazdów straży ogniowej i policji państwowej, śpieszących do wypadków, nie są obowiązani stosować się do przepisów o szybkości, o ruchu pojazdów na skrzyżowaniach dróg i ulic, o mijaniu i wyprzedzaniu pojazdów, oraz mogą używać odmiennego oświetlenia i odrębnych sygnałów dźwiękowych, a znajdujący się na drodze obowiązani są zawczasu usuwać się z drogi i pozostawiać miejsce wolne tym pojazdom.

(2) Poza to, o ile to jest konieczne ze względu na interes publiczny, wojewódzkie władze administracji ogólnej mogą nadawać uprawnienia, wymienione w ustępie pierwszym, ambulansom sanitarnym pewnych instytucji publicznych i prywatnych; z uprawnień tych mogą korzystać tylko ambulanse śpieszące do wypadków.

(3) Wojewódzkie władze administracji ogólnej mogą zabronić osobom prywatnym używania na pewnym obszarze sygnałów dźwiękowych, używanych na tym obszarze przez instytucje, wymienione w ustępie pierwszym i drugim, w okolicznościach przytoczonych w tych ustępach.

§ 47. Kierowca pojazdu obowiązany jest stosować się do znaków, dawanych mu przez funkcjonariuszów służby drogowej, tudzież policji państwowej i urzędów gminnych oraz do znaków, sygnałów mechanicznych, świetlnych i t. p., ustawianych na drogach publicznych przez właściwe władze.

§ 48. Kierowcy pojazdów, których całkowita waga przekracza 3500 kilogramów, obowiązani są przy wjazdach na mosty zwracać uwagę na tablice, określające dopuszczalne obciążenie mostu (ciężar ruchomy), i w razie, gdy całkowita waga pojazdu przekracza wskazane na tablicy obciążenie, nie powinni

przejeżdżać przez most bez specjalnego pozwolenia właściwego zarządu drogowego.

§ 49. Kierowca pojazdu, który spowodował wypadek z ludźmi, powinien niezwłocznie zatrzymać pojazd i przyjść z pomocą ofiarom wypadku.

§ 50. Przed każdym wyjazdem kierowca powinien upewnić się, czy pojazd znajduje się w stanie zdatnym do ruchu w myśl przepisów niniejszego rozporządzenia.

§ 51. Zabrania się kierowcy:

- a) prowadzić pojazd, będąc w stanie nietrzeźwym;
- b) oddalać się od pojazdu przy pracującym silniku lub bez sprowadzenia pojazdu na prawą stronę jezdni jaknajdalej od środka drogi, albo wreszcie bez zaciśnięcia hamulca i bez zastosowania urządzenia, uniemożliwiającego wprowadzenie pojazdu w ruch przez osoby niepowołane;
- c) dopuszczać do dymienia pojazdu z wyjątkiem chwili ruszania z miejsca i zmiany szybkości;
- d) dopuszczać do hałaśliwego wydmuchu gazów spalinowych w zabudowanych dzielnicach miast, uzdrowisk i innych osiedli oraz przy wymijaniu ludzi i zwierząt;
- e) ładować pojazd w ten sposób, aby szerokość naładowanego pojazdu przekraczała 2,5 metra, a ogólna wysokość nad poziomem drogi 4 metry.

§ 52. (1) Właściciel pojazdu lub jego pełnomocnik tudzież kierowca obowiązani są dbać o należyte zaopatrzenie pojazdu we wszystkie przepisane przyrządy i urządzenia, o prawidłowe ich działanie oraz o zaopatrzenie pojazdu w przepisane znaki rejestracyjne.

(2) Znaki rejestracyjne powinny być utrzymywane w stanie czytelnym.

(3) Właściciel pojazdu lub jego pełnomocnik tudzież kierowca są odpowiedzialni za rozmyślne albo nieostrożne dopuszczenie do samodzielnego prowadzenia pojazdu osoby, nie posiadającej pozwolenia na prowadzenie takiego pojazdu, oraz za rozmyślne lub nieostrożne dopuszczenie do ruchu na drogach publicznych pojazdu, który nie jest zaopatrzony w dowód rejestracyjny, względnie w specjalne pozwolenie na próbną jazdę, lub w międzynarodowe świadectwo drogowe.

§ 53. (1) Kierowca pojazdu obowiązany jest mieć przy sobie pozwolenie na prowadzenie pojazdu oraz dowód rejestracyjny pojazdu albo specjalne pozwolenie na próbną jazdę, międzynarodowe świadectwo drogowe, lub wojskowy dowód rejestracyjny.

(2) Kierowca powinien okazywać powyższe dokumenty na żądanie funkcjonariuszów służby drogowej, urzędów gminnych, tudzież policji państwowej.

§ 54. Stosownie do specjalnych warunków miejscowych, związanych z bezpieczeństwem ruchu lub ze stanem dróg i mostów, wojewódzkie władze administracji ogólnej władne są:

- a) wydawać w ramach niniejszego rozporządzenia szczegółowe przepisy o ruchu pojazdów;
- b) zamykać lub ograniczać czasowo ruch pojazdów albo niektórych ich rodzajów w poszczególnych miejscowościach lub na określonych odcinkach dróg.

§ 55. W wypadkach nagłych, gdy względy bezpieczeństwa ruchu tego wymagają, zarządzenia, wymienione w punkcie b) § 54, władna jest wydać również powiatowa władza administracji ogólnej, wszelako powinna bezzwłocznie donieść o tem właściwej wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, od której zależy zatwierdzenie albo uchylenie wydanego zarządzenia.

§ 56. Wojewódzkie władze administracji ogólnej zawiadamiają Ministra Robót Publicznych i Ministra Spraw Wewnętrznych o przepisach, jakie wydały na podstawie § 54 jednocześnie z ich ogłoszeniem.

Dział piąty.

Pozwolenia na prowadzenie pojazdów.

§ 57. (1) Do samodzielnego prowadzenia pojazdów upoważnione są osoby, które posiadają:

- a) pozwolenie na prowadzenie pojazdów, nieprzeznaczonych do użytku publicznego (§ 63);
- b) pozwolenie na prowadzenie pojazdów przeznaczonych do użytku publicznego (§ 76);
- c) pozwolenie na prowadzenie pojazdów wojskowych (§ 94), albo
- d) międzynarodowe świadectwo drogowe (§§ 95, 99).

(2) Do prowadzenia pojazdów o specjalnem przeznaczeniu, przejeżdżających po drogach publicznych tylko okolicznościowo, a nie mogących rozwinać szybkości ponad 10 kilometrów na godzinę, uzyskanie pozwolenia nie jest wymagane.

§ 58. Pozwolenie na prowadzenie pojazdów nie może być udzielone osobom, które:

- a) nie ukończyły 16 lat życia, o ile chodzi o prowadzenie motocykli bez wózków doczepnych, a 18 lat, gdy chodzi o prowadzenie wszelkich innych pojazdów;
- b) posiadają wady organiczne lub psychiczne, uniemożliwiające lub utrudniające prowadzenie pojazdu, albo podlegają nałogom, utrudniającym prawidłowe prowadzenie pojazdów;
- c) nie rozumieją języka polskiego i nie umieją czytać po polsku w takim stopniu, aby mogły orjentować się w warunkach ruchu drogowego.

§ 59. (1) Ubiegający się o pozwolenie na prowadzenie pojazdów, nieprzeznaczonych do użytku publicznego, powinien wnieść podanie do wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, w której okręgu znajduje się stałe miejsce jego zamieszkania albo miejsce czasowego pobytu, trwającego co najmniej 30 dni w jednej miejscowości.

(2) Podanie powinno zawierać oświadczenie ubiegającego się o pozwolenie, czy nie odmówiono mu

już udzielenia pozwolenia i czy nie odebrano lub nie cofnięto mu udzielonego już poprzednio pozwolenia.

(3) Do podania powinny być załączone:

- a) metryka (świadectwo) urodzin lub inny dowód stwierdzający wiek;
- b) świadectwo lekarskie stwierdzające, że ubiegający się o pozwolenie nie posiada wad wymienionych w punkcie b) § 58, sporządzone według wzoru, ustalonego w załączniku Nr. 6 do niniejszego rozporządzenia, a wydane w okresie dni 30-tu przed datą wniesienia podania;
- c) dwie nienaklejone fotografie.

(4) Wojewódzka władza administracji ogólnej może:

- a) zażądać od ubiegającego się o pozwolenie przedstawienia wyciągu z ksiąg meldunkowych albo innego dowodu stwierdzającego, że interesowany stale zamieszkuje lub znajduje się co najmniej dni 30 na obszarze województwa (miasta stołecznego Warszawy);
- b) zarządzić zbadanie interesowanego przez urzędowego lekarza.

§ 60. Jeżeli nie zachodzą przeszkody, przewidziane w § 58, wojewódzka władza administracji ogólnej zawiadamia interesowanego do uiszczenia opłaty egzaminacyjnej (§ 110) oraz do poddania się egzaminowi w wyznaczonym terminie.

§ 61. (1) Egzamin odbywa się przed komisją egzaminacyjną, w której skład wchodzi wyznaczeni przez wojewodę (Komisarza Rządu m. st. Warszawy) urzędnik wojewódzkiej okręgowej dyrekcji robót publicznych (wydziału robót publicznych, oddziału ruchu ulicznego komisariatu rządu miasta stołecznego Warszawy), jako przewodniczący i urzędnik wydziału bezpieczeństwa publicznego.

W razie różnicy zdań decyduje głos przewodniczącego.

(2) Potrzebny do egzaminu pojazd powinien być dostarczony przez interesowanego.

§ 62. Interesowany powinien przy egzaminie wykazać się:

- a) praktyczną umiejętnością prowadzenia pojazdu;
- b) znajomością porządkowych przepisów drogowych, tak ogólnych jak i szczegółowych, obowiązujących na obszarze danego województwa (stołecznego miasta Warszawy);
- c) podstawowymi wiadomościami technicznymi o ogólnej konstrukcji pojazdu i o działaniu głównych jego części;
- d) umiejętnością obchodzenia się z benzyną i innymi materiałami spalinowymi.

§ 63. (1) Jeżeli wynik egzaminu jest pomyślny, wojewódzka władza administracji ogólnej wydaje pozwolenie (wzór. Nr. 7) na prowadzenie:

- a) wszelkich pojazdów mechanicznych;
- b) wszelkich pojazdów mechanicznych z wyjątkiem motocykli;
- c) motocykli z wózkami doczepnymi, lub
- d) motocykli bez wózków doczepnych.

(2) Pozwolenie na prowadzenie pojazdów wydane na podstawie niniejszego paragrafu nie uprawnia do prowadzenia pojazdów przeznaczonych do użytku publicznego.

§ 64. W razie niepomyślnego wyniku egzaminu interesowany ma prawo zdawać egzamin jeszcze dwukrotnie. Przy egzaminie po raz drugi względnie trzeci interesowany może być zwolniony od zdawania egzaminu z tej jego części, w której wykazał dostateczne wiadomości przy poprzednim egzaminie. Termin ponownego egzaminu nie może być wyznaczony wcześniej niż po upływie dni 30 od pierwszego i dni 60 od drugiego egzaminu.

§ 65. W razie niepomyślnego wyniku pierwszego lub drugiego egzaminu, wojewódzka władza administracji ogólnej, nie odmawiając wydania pozwolenia, może z urzędu wyznaczyć ponowny egzamin z zachowaniem terminu podanego w § 64.

§ 66. Posiadający pozwolenie na prowadzenie pojazdów, wymienionych w punktach b), c), albo d) ustępu pierwszego § 63, może uzyskać pozwolenie na prowadzenie wszelkiego rodzaju pojazdów po złożeniu z pomyślnym wynikiem egzaminu uzupełniającego.

§ 67. (1) Wojskowy, nie posiadający pozwolenia na prowadzenie wojskowych pojazdów, może uzyskać pozwolenie na prowadzenie pojazdów nie wojskowych w trybie przewidzianym w poprzednich paragrafach.

(2) Wojskowy zawodowy lub odbywający obowiązkową czynną służbę wojskową, który posiada pozwolenie na prowadzenie wojskowych pojazdów, może otrzymać pozwolenie na prowadzenie pojazdów, nieprzeznaczonych do użytku publicznego, bez składania egzaminu, po wniesieniu do wojewódzkiej władzy administracji ogólnej podania z dołączeniem:

- a) pozwolenia na prowadzenie wojskowych pojazdów lub uwierzytelnionego odpisu tegoż pozwolenia;
- b) dwóch nienaklejonych fotografii;
- c) pisemnego pozwolenia swego dowódcy (komendanta, lub kierownika, posiadającego prawa co najmniej dowódcy pułku).

§ 68. Wojskowy zawodowy lub odbywający obowiązkową czynną służbę wojskową, który posiada pozwolenie na prowadzenie wojskowych pojazdów, może otrzymać po zwolnieniu z wojska pozwolenie na prowadzenie pojazdów, nieprzeznaczonych do użytku publicznego, bez składania egzaminu, o ile w ciągu roku od daty zwolnienia z wojska złoży do właściwej wojewódzkiej władzy administracji ogólnej podanie z dołączeniem pozwolenia wojskowego lub uwierzytelnionego odpisu tegoż, świadectwa lekarskiego (załącznik Nr. 6), oraz dwóch nienaklejonych fotografii.

§ 69. Pozwolenia na prowadzenie pojazdów nie przeznaczonych do użytku publicznego, są ważne na przeciąg trzech lat od daty wystawienia.

§ 70. (1) W celu uzyskania przedłużenia pozwolenia kierowcy powinien przed upływem terminu jego ważności wnieść podanie do wojewódzkiej wła-

dy administracji ogólnej, w której okręgu znajduje się stałe miejsce jego zamieszkania albo miejsce czasowego pobytu, trwającego co najmniej 30 dni w jednej miejscowości

(2) Wojewódzka władza administracji ogólnej może zażądać przedstawienia dokumentów, dotyczących miejsca zamieszkania albo czasowego pobytu kierowcy, a w razie wątpliwości co do stanu jego zdrowia, zażądać przedstawienia nowego świadectwa lekarskiego (załącznik Nr. 6) i ewentualnie zarządzić zbadanie go przez lekarza urzędowego.

§ 71. (1) Wojewódzka władza administracji ogólnej odmówi przedłużenia pozwolenia w razie stwierdzenia, że kierowca posiada wady wymienione w punkcie b) § 58.

(2) O ile nie zachodzą przeszkody, przewidziane w ustępie pierwszym, wojewódzka władza administracji ogólnej udziela przedłużenia pozwolenia na okres trzech lat (załącznik Nr. 7).

§ 72. W razie wniesienia podania o przedłużenie pozwolenia po upływie terminu jego ważności, wojewódzka władza administracji ogólnej może zarządzić ponowny egzamin i uzależnić udzielenie przedłużenia od wyniku tego egzaminu.

§ 73. Pozwolenie na prowadzenie pojazdów przeznaczonych do użytku publicznego nie może być udzielone osobom, które:

- a) nie mają ukończonych 21 lat;
- b) nie posiadają przynajmniej od roku pozwolenia na prowadzenie pojazdów nieprzeznaczonych do użytku publicznego;
- c) służą w wojsku w charakterze wojskowych zawodowych lub odbywają obowiązkową czynną służbę wojskową;
- d) nie posiadają kwalifikacji, dających gwarancję, że zawód kierowcy pojazdów przeznaczonych do użytku publicznego wykonywać będą bez narażenia na szkodę bezpieczeństwa publicznego.

§ 74. (1) Osoba, która chce uzyskać pozwolenie na prowadzenie pojazdów przeznaczonych do użytku publicznego, powinna wnieść za pośrednictwem powiatowej władzy administracji ogólnej podanie do wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, w której okręgu znajduje się stałe miejsce jej zamieszkania albo miejsce czasowego pobytu, trwającego co najmniej 30 dni w jednej miejscowości. Do podania powinno być dołączone pozwolenie na prowadzenie pojazdów nieprzeznaczonych do użytku publicznego, albo pozwolenie na prowadzenie wojskowych pojazdów.

(2) Powiatowa władza administracji ogólnej po zebraniu wiadomości o ubiegającym się o pozwolenie, a w szczególności po ustaleniu, czy i za co był karany, oraz czy oddaje się pijaństwu lub innym szkodliwym nałogom, przesyła podanie z własną opinią i wnioskiem do wojewódzkiej władzy administracji ogólnej.

§ 75. Wojewódzka władza administracji ogólnej może zarządzić zbadanie ubiegającego się o pozwolenie przez lekarza urzędowego i uzależnić udzielenie pozwolenia od złożenia dodatkowego eg-

zaminu w celu wykazania umiejętności jazdy w miejscowościach o większym ruchu ulicznym.

§ 76. Pozwolenia na prowadzenie pojazdów przeznaczonych do użytku publicznego udziela wojewódzka władza administracji ogólnej według wzoru, ustalonego w załączniku Nr. 8 do niniejszego rozporządzenia, zatrzymując pozwolenie na prowadzenie pojazdów nieprzeznaczonych do użytku publicznego.

§ 77. Pozwolenia na prowadzenie pojazdów przeznaczonych do użytku publicznego są ważne na przeciąg trzech lat od daty wystawienia. Przedłużenie terminu ważności tych pozwoleń ma być dokonywane co trzy lata w trybie, ustalonym w §§ 70, 71 i 72.

§ 78. (1) Jeżeli po wydaniu pozwolenia na prowadzenie pojazdów zostaną ujawnione albo zajdą okoliczności, które w myśl postanowień niniejszego rozporządzenia powodują odmowę udzielenia pozwolenia, wojewódzka władza administracji ogólnej, która wydała pozwolenie lub udzieliła ostatecznie przedłużenia, zarządzi cofnięcie pozwolenia.

(2) Wojewódzka władza administracji ogólnej może również zarządzić cofnięcie pozwolenia na prowadzenie pojazdów nieprzeznaczonych do użytku publicznego, jeżeli zostaną stwierdzone takie okoliczności, które wskazują, że kierowca nie daje gwarancji prowadzenia pojazdu bez narażenia na szkodę bezpieczeństwa publicznego.

(3) Jeśli zostanie stwierdzone, że osoba posiadająca pozwolenie na prowadzenie pojazdów, nieprzeznaczonych lub przeznaczonych do użytku publicznego, dopuściła się przekroczeń mniejszej wagi lub stała się czasowo niezdolną do prowadzenia pojazdu, wojewódzka władza administracji ogólnej, która wydała pozwolenie lub udzieliła ostatecznego przedłużenia, może zarządzić czasowe odebranie pozwolenia.

§ 79. Pozwolenie na prowadzenie pojazdów powinno być cofnięte:

- a) gdy kierowca spowodował wypadek będąc w stanie nietrzeźwym;
- b) jeżeli nie zatrzymał się w razie spowodowanego przez się wypadku z ludźmi i nie przyszedł z pomocą ofiarom wypadku, lub
- c) gdy stwierdzono stałą jego niezdolność do prowadzenia pojazdów.

§ 80. O ile dla stwierdzenia okoliczności, uzasadniających cofnięcie albo czasowe odebranie pozwolenia, zachodzi potrzeba sprawdzenia stanu zdrowia kierowcy, wojewódzka władza administracji ogólnej może zarządzić zbadanie go przez lekarza urzędowego. Nieusprawiedliwione niestawienie do zbadania w oznaczonym terminie powoduje cofnięcie pozwolenia.

§ 81. W razie czasowego odebrania pozwolenia, zwrócenie pozwolenia ma nastąpić po upływie określonego w zarządzeniu terminu, względnie może być uzależnione od powtórnego złożenia egzaminu albo od wypełnienia innych warunków, ustalonych w zarządzeniu, lub wreszcie od wyniku sprawy sądowo-karnej, gdy okoliczności, które spowo-

dowały czasowe odebranie pozwolenia, mają być przedmiotem rozprawy sądowo-karnej.

§ 82. W nagłych wypadkach, gdy względy bezpieczeństwa publicznego tego wymagają, powiatowa władza administracji ogólnej może zarządzić tymczasowe odebranie pozwolenia na prowadzenie pojazdów, zarówno przeznaczonych do użytku publicznego, jak i nieprzeznaczonych do tego użytku, obowiązana jest jednak bezzwłocznie donieść o tem zarządzeniu wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, która wydała względnie ostatecznie przedłużyła pozwolenie. Władza ta może uchylić zarządzenie powiatowej władzy administracji ogólnej albo wydać zarządzenia w myśl § 78.

Dział szósty.

Wścigi pojazdów.

§ 83. (1) Urządzanie wścigów pojazdów na drogach publicznych bez zezwolenia władz jest wzbronione.

(2) Pozwolenie na urządzenie wścigów wydaje wojewódzka władza administracji ogólnej po zasięgnięciu opinii zarządów drogowych i powiatowych władz administracji ogólnej.

(3) Pozwolenie na wścigi pojazdów, mające się odbyć na obszarze kilku województw, wydaje Minister Robót Publicznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

§ 84. Przekroczenie przy wścigach szybkości ruchu pojazdów, przepisanej w niniejszym rozporządzeniu, może być dozwolone, o ile droga, na której mają się odbyć wścigi, zostanie na czas wścigów zamknięta dla ruchu publicznego.

Dział siódmy.

Pociągi drogowe.

§ 85. (1) W pociągu drogowym obręcze kół każdego wozu przyczepnego powinny być urządzone zgodnie z postanowieniami § 4 niniejszego rozporządzenia.

(2) Używanie przy wozach przyczepnych urządzeń przeciwślizgowych, jak klamer, łańcuchów, ostróg i t. p. dozwolone jest na drogach o nawierzchni bitej lub brukowanej tylko podczas ślizgawicy lub na śniegu.

§ 86. Gdy pociąg drogowy składa się z pojazdu i wozu doczepnego, niezaopatrzonego we wspornik, lub z większej ilości wozów przyczepnych, wówczas każdy wóz przyczepny powinien posiadać hamulec.

§ 87. (1) Każdy wóz przyczepny pociągu drogowego powinien posiadać w widocznym miejscu tabliczkę metalową z czytelnie podanym ciężarem własnym i największym dopuszczalnym obciążeniem.

(2) Z tyłu ostatniego wozu przyczepnego powinien być umieszczony znak rejestracyjny taki sam, jak tylny znak pojazdu, oraz czerwona latarka.

(3) Od zmroku do świtu oraz podczas silnej mgły, znak ten powinien być oświetlony, a latarka zapalona.

§ 88. Normy szybkości jazdy dla ciężkich pojazdów (§§ 37, 38 i 39) stosują się również i do pociągów drogowych, zależnie od rodzaju obręczy kół pojazdu ciągnącego, jak i wozów przyczepnych. Jednak szybkość ruchu pociągu drogowego nawet przy jednym wozie przyczepnym i całkowitej wadze zespołu mniejszej niż 3.500 kilogramów, nie może przekraczać 40 kilometrów na godzinę.

§ 89. Dla dopuszczenia do ruchu na drogach publicznych pociągu drogowego o dwóch lub większej ilości wozów przyczepnych wymagane jest specjalne pozwolenie.

§ 90. Dla otrzymania specjalnego pozwolenia należy wnieść do wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, w której okręgu znajduje się stałe miejsce postoju pociągu drogowego, podanie z wymienieniem:

- a) dróg, po których pociąg ma kursować,
- b) całkowitej wagi pojazdu ciągnącego i każdego przyczepnego wozu, złożonej z ciężaru własnego i największego dopuszczalnego obciążenia,
- c) ciężaru przypadającego na najbardziej obciążoną oś,
- d) szerokości obręczy, średnicy i rodzaju kół zarówno pojazdu ciągnącego, jak i wozów przyczepnych,
- e) urządzenia hamulców,
- f) największego przewidywanego składu zespołu,
- g) zamierzonej szybkości ruchu.

§ 91. (1) Specjalne pozwolenie wydaje właściwa według miejsca stałego postoju pojazdu wojewódzka władza administracji ogólnej po zasięgnięciu, o ile chodzi o drogi nie znajdujące się w zarządzie państwowym, opinii interesowanych zarządów drogowych. Jeżeli pociąg ma kursować na obszarze kilku województw, wspomniane wyżej pozwolenie ma być wydane w porozumieniu z zainteresowanymi wojewódzkiemi władzami administracji ogólnej.

(2) W pozwoleniu należy wymienić drogi, po których pociąg może kursować oraz wyszczególnić warunki, wymagane ze względu na bezpieczeństwo publiczne i ochronę dróg, w szczególności zaś określić największą dopuszczalną szybkość ruchu, oraz liczbę osób niezbędnych dla obsługi pociągu.

§ 92. O ile zostanie stwierdzone, że przepisane warunki nie są przestrzegane lub, że kursowanie pociągu oddziałuje szkodliwie na drogi publiczne, specjalne pozwolenie może być cofnięte zarządzeniem tej wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, która je wydała.

Dział ósmy.

Wojskowe pojazdy.

§ 93. Wojskowe pojazdy podlegają przepisom działu drugiego i czwartego niniejszego rozporządzenia, o ile poszczególne paragrafy nie zawierają postanowień odmiennych.

§ 94. (1) Dopuszczanie do ruchu wojskowych pojazdów, ustalanie dla nich znaków rejestracyjnych,

wydawanie dowodów rejestracyjnych, oraz wydawanie pozwoleń na prowadzenie ich przez wojskowych zawodowych i odbywających obowiązkową czynną służbę wojskową, należy do właściwych władz wojskowych.

(2) W skład komisji egzaminacyjnej dla kierowców wojskowych wchodzi delegat wojewódzkiej władzy administracji ogólnej z głosem decydującym w zakresie znajomości przepisów porządkowych na drogach publicznych.

(3) Pozwolenia wojskowe na prowadzenie pojazdów powinny odpowiadać pozwoleniom przewidzianym w niniejszym rozporządzeniu.

Dział dziewiąty.

Międzynarodowy ruch pojazdów.

§ 95. (1) Osoby pragnące skorzystać z pojazdu, dopuszczonego do ruchu w Polsce, w jednym z państw, które przystąpiły do międzynarodowej konwencji z dnia 11 października 1909 r., dotyczącej ruchu automobilowego (Dz. U. R. P. z 1923 r. Nr. 86, poz. 668), powinny zaopatrzyć się w międzynarodowe świadectwo drogowe „Certificat International de Route pour La Circulation Temporaire à L'Etranger”, według wzoru ustalonego w załącznikach „A” i „B” do wymienionej konwencji.

(2) Międzynarodowe świadectwa drogowe wydaje wojewódzka władza administracji ogólnej, w której okręgu znajduje się miejsce stałego postoju pojazdu, na mocy nieprzedawnionego dowodu rejestracyjnego pojazdu, oraz pozwolenia na prowadzenie pojazdów.

(3) Międzynarodowe świadectwa drogowe zgodnie z konwencją z dnia 11 października 1909 r. są ważne na przeciąg jednego roku od daty wystawienia.

§ 96. Automobilklub Polski w Warszawie upoważniony jest również do wydawania międzynarodowych świadectw drogowych. Świadectwa te powinny być potwierdzone przez Komisarza Rządu miasta stołecznego Warszawy.

§ 97. (1) Osoby wymienione w § 95 powinny zaopatrzyć pojazd w tablicę z literami „PL” (inicjałem), ustalającami polską przynależność państwową, według wzoru podanego w punkcie 3 art. 6 konwencji z dnia 11 października 1909 r. i w załączniku „C” do tej konwencji. Tablica ta ma być umieszczona z tyłu pojazdu.

(2) Zabrania się używania tej tablicy przed uzyskaniem międzynarodowego świadectwa drogowego i po upływie terminu jego ważności.

§ 98. W międzynarodowym ruchu pojazdów przynależność państwową oznacza się następującymi literami (inicjałami):

Austria — „A”, Belgja — „B”, Wielka Brytania — „GB”, Bułgarja — „BG”, Czechosłowacja — „CS”, Danja — „DK”, Estonia — „EW”, Francja — „F”, Finlandja — „SF”, Wolne miasto Gdańsk — „DA”, Grecja — „GR”, Hiszpanja — „E”, Holandja — „NL”, Indje — „BI”, Irlandja — „SE”, Jugosławja „SHS”, Lichtenstein — „FL”, Litwa — „LT”, Luksemburg — „L”, Łotwa — „LR”, Mona-

co — „MC“, Niemcy — „D“, Norwegja — „N“, Polska — „PL“, Portugalja — „P“, Rumunja — „RM“, Zagłębie Sarry — „SA“, Szwajcaria — „CH“, Szwecja — „S“, Turcja — „TR“, Węgry — „H“, Włochy — „I“, Związek Soc. Rep. Rad — „SU“.

§ 99. Osoby pragnące korzystać z pojazdów, dopuszczonych do ruchu w jednym z państw, które przystąpiły do międzynarodowej konwencji, dotyczącej ruchu automobilowego, mogą używać tych pojazdów na drogach publicznych Rzeczypospolitej Polskiej, o ile posiadają prawidłowo wystawione i nieprzedawnione międzynarodowe świadectwo drogowe, o ile odnośnie pojazdy są zaopatrzone w znaki rejestracyjne państwa, z którego pochodzą, i w umieszczoną z tyłu pojazdu tablicę z literami ustalającymi ich przynależność państwową (inicjał). Tablica ta od zmroku do świtu i podczas silnej mgły powinna być oświetlona.

§ 100. (1) Czas używania pojazdu dopuszczonego do ruchu na podstawie § 99 ogranicza się terminem ważności międzynarodowego świadectwa drogowego.

(2) Przy wjeździe i wyjeździe oraz w czasie ruchu w granicach Rzeczypospolitej Polskiej międzynarodowe świadectwo drogowe powinno być okazywane na każde żądanie funkcjonariuszów służby celnej i drogowej, tudzież policji państwowej i urzędów gminnych.

§ 101. (1) Zgodnie z postanowieniami art. 3 międzynarodowej konwencji, dotyczącej ruchu automobilowego, w razie stwierdzenia, że pojazd przybywający z zagranicy nie odpowiada warunkom wyszczególnionym w art. 1 konwencji, wojewódzka władza administracji ogólnej, w której okręgu stwierdzono powyższe braki, może odmówić uznania międzynarodowego świadectwa drogowego i zabronić używania pojazdu.

(2) Również w razie stwierdzenia, że kierowca pojazdu przybywającego z zagranicy nie posiada warunków, wyszczególnionych w art. 2 konwencji lub że właściciel albo kierowca pojazdu nie posiadają przynależności państwowej jednego z państw, które przystąpiły do międzynarodowej konwencji, dotyczącej ruchu automobilowego, — wojewódzka władza administracji ogólnej, w której okręgu znajduje się miejsce stwierdzenia powyższych braków, może odmówić uznania międzynarodowego świadectwa drogowego.

(3) Władza, która odmówiła uznania międzynarodowego świadectwa drogowego, powinna zawiadomić o odmowie wszystkie wojewódzkie władze administracji ogólnej.

§ 102. (1) Przed zarejestrowaniem pojazdu, który przybył z zagranicy bez międzynarodowego świadectwa drogowego wolno go użyć na przeciąg najwyżej dwunastu godzin jedynie dla dojazdu do najbliższego miasta wojewódzkiego na podstawie kwitu urzędu celnego i pisemnego stwierdzenia przez policję terminu wjazdu.

(2) Kwit powyższy należy okazywać na żądanie funkcjonariuszów służby drogowej tudzież policji państwowej i urzędów gminnych.

Dział dziesiąty.

Opłaty.

§ 103. Tytułem zwrotu kosztów, związanych z badaniem typów i rejestracją pojazdów, oraz z egzaminami, interesowani obowiązani są uiścić opłaty w wysokości ustalonej w następujących paragrafach.

§ 104. (1) Opłaty za rejestrację i oględziny poszczególnych pojazdów wynoszą:

Rodzaj pojazdu	Opłaty za każde 100 kilogramów wagi w stanie gotowym do drogi bez ładunku
Samochody osobowe	16 złotych
Autobusy	8 złotych
Motocykle	8 złotych
Inne pojazdy	2 złote

(2) Za badanie w myśl § 25 pojazdów przeznaczonych do użytku publicznego, za ponowne badanie pojazdów w wypadkach, przewidzianych w ustępie trzecim § 28 oraz za badanie pojazdów na podstawie § 30, w tym ostatnim wypadku, o ile zostaną stwierdzone w pojeździe braki wskazane w ustępie drugim § 30, będzie pobierane 30% stawek opłat rejestracyjnych, wyszczególnionych w ustępie pierwszym.

§ 105. Za zarejestrowanie pojazdu w nowym miejscu stałego postoju pojazdu w myśl § 29 opłata wynosi 20% stawek, wyszczególnionych w ustępie pierwszym § 104.

§ 106. Pobrane opłaty rejestracyjne nie podlegają zwrotowi w razie odmowy zarejestrowania pojazdu.

§ 107. (1) Od obowiązku uiszczania opłat, ustalonych w §§ 104 i 105, zwolnione są urzędy państwowe i związki samorządowe, te ostatnie jednak tylko w odniesieniu do pojazdów, które są używane do celów publicznych i o ile użytkowanie ich nie odbywa się na zasadach handlowych.

(2) Nadto wojewódzkie władze administracji ogólnej w poszczególnych wypadkach mogą zwalniać od uiszczania opłat rejestracyjnych instytucje o charakterze społecznym, korzystające z zapomóg państwowych, o ile chodzi o pojazdy używane dla celów publicznych — i o ile użytkowanie ich nie odbywa się na zasadach handlowych. Minister Robót Publicznych może zwalniać od uiszczania opłat kierowców państwowych zarządów drogowych.

§ 108. Opłaty za badanie w myśl § 15 typów pojazdów zbudowanych w kraju, pobierane są według norm wskazanych w § 104 z tem, że jeżeli do zbadania dostarczone tylko podwozie, to wagę tego podwozia przyjmuje się za wagę pojazdu.

§ 109. (1) Opłata za korzystanie z jednej pary znaków próbnych (§ 32) wynosi:

w okresie czasu do 3 dni	5 złotych
„ „ „ „ 7 dni	15 „
„ „ „ „ 30 dni	45 „
za każdy dzień ponad 30 dni —	1 zł. 50 gr.

Za korzystanie ze znaków próbnych na okres do 3 dni dla koniecznych przejazdów, związanych z rejestracją, nie pobiera się opłaty.

§ 110. (1) Opłata za egzamin przed komisją egzaminacyjną, przewidzianą w § 61, wynosi 20 złotych. Interesowani powinni uiścić taką samą opłatę przed każdym ponownym lub dodatkowym egzaminem.

(2) Funkcjonariusze państwowi, przystępujący z polecenia swej władzy służbowej do egzaminu w celu uzyskania pozwolenia na prowadzenie pojazdów, są zwolnieni od opłat egzaminacyjnych wymienionych powyżej w ustępie pierwszym.

Dział jedenasty.

Odwołania i odpowiedzialność.

§ 111. Od orzeczeń i zarządzeń władz administracyjnych, wydanych na podstawie przepisów niniejszego rozporządzenia, służy odwołanie w myśl przepisów obowiązujących o środkach prawnych od orzeczeń władz administracyjnych.

§ 112. Winni przekroczenia przepisów niniejszego rozporządzenia będą karani w myśl postanowień rozdziału IV ustawy z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 656) i w trybie przez tę ustawę przewidzianym.

Dział dwunasty.

Ewidencja pojazdów i kierowców.

§ 113. Wojewódzkie władze administracji ogólnej powinny prowadzić księgi zarejestrowanych pojazdów i kierowców.

§ 114. Wojewódzkie władze administracji ogólnej powinny zawiadamiać komisariat rządu miasta stołecznego Warszawy o każdym udzieleniu, przedłużeniu, odmówieniu udzielenia, czasowem odebraniu oraz cofnięciu pozwolenia na prowadzenie pojazdów, podając imię, nazwisko, rok urodzenia i adres kierowcy względnie osoby, której odmówiono udzielenia pozwolenia, oraz imiona jego rodziców, tudzież rodzaj i numer pozwolenia.

§ 115. Komisariat rządu miasta stołecznego Warszawy powinien prowadzić wykaz osób, którym od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia udzielono, przedłużono, odmówiono, czasowo odebrano lub cofnięto pozwolenie na prowadzenie pojazdów na obszarze całej Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 116. Władze administracyjne obowiązane są zawiadamiać komisariat rządu miasta stołecznego Warszawy o każdym wypadku ukarania kierowców pojazdów, podając imię, nazwisko, adres i rok urodzenia kierowcy, imiona jego rodziców oraz przepis naruszony i wymiar kary.

§ 117. Komisariat rządu miasta stołecznego Warszawy powinien prowadzić wykaz kierowców pojazdów, którzy zostali ukarani w drodze sądowej lub administracyjnej.

§ 118. Zebrane w ciągu miesiąca dane, dotyczące czasowego odebrania oraz cofnięcia pozwoleń na prowadzenie pojazdów (§ 114), komisariat rządu miasta stołecznego Warszawy powinien rozsyłać w ciągu pierwszych pięciu dni następnego miesiąca wszystkim wojewódzkim władzom administracji ogólnej.

Dział trzynasty.

Przepisy przechodnie.

§ 119. (1) Pojazdy i wozy przyczepne pociągów drogowych, dopuszczone przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia do ruchu na drogach publicznych, powinny być przystosowane do wymagań, zawartych w ustępie pierwszym § 4 i w ustępie drugim § 10 niniejszego rozporządzenia, w ciągu sześciu miesięcy od wejścia jego w życie.

(2) Minister Spraw Wojskowych zarządzi dostosowanie wojskowych pojazdów do wymagań przewidzianych w dziale drugim.

§ 120. (1) Pozwolenia na kursowanie pojazdów wydane przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia powinny być zamienione w okresie trzech miesięcy po wejściu w życie rozporządzenia na dowody rejestracyjne według wzoru ustalonego w załączniku Nr. 2.

(2) W celu zamiany dotychczasowych pozwoleń na dowody rejestracyjne przewidziane w niniejszym rozporządzeniu, interesowani obowiązani są w terminie, określonym w ustępie pierwszym, zgłosić się do wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, w której okręgu znajduje się miejsce stałego postoju pojazdu, a na żądanie tej władzy — przedstawić pojazd do technicznego zbadania.

§ 121. (1) Pozwolenia na prowadzenie pojazdów wydane przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia powinny być zamienione w okresie do sześciu miesięcy na nowe odpowiednie pozwolenia na prowadzenie pojazdów według wzorów ustalonych w załącznikach (Nr. 6 i 7).

(2) W celu zamiany pozwoleń interesowani obowiązani są w terminie określonym w ustępie pierwszym zgłosić się do wojewódzkich władz administracji ogólnej, które wydały poprzednie pozwolenia lub w których okręgu znajduje się ich miejsce stałego zamieszkania, albo pobytu trwającego co najmniej 30 dni w jednej miejscowości.

(3) Interesowani powinni złożyć:

- a) dwie nienaklejone fotografie,
- b) świadectwo lekarskie, w razie, gdy pozwolenie na prowadzenie pojazdów było wydane przed 1 stycznia 1925 r.

(4) Nowe pozwolenia mają być wydawane bez poddawania kierowców ponownemu egzaminowi.

§ 122. Do czasu zorganizowania przy komisariacie rządu miasta stołecznego Warszawy centrali ewidencyjnej kierowców pojazdów mechanicznych zawiadomienia przewidziane w § 114 powinny być rozsyłane do wszystkich wojewódzkich władz administracji ogólnej i do komisariatu rządu miasta stołecznego Warszawy.

§ 123. (1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie trzydziestego dnia po jego ogłoszeniu.

(2) Z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia tracą moc przepisy dotychczasowe, dotyczące przedmiotów unormowanych w niniejszym rozporządzeniu, a w szczególności:

- a) rozporządzenie Ministra Robót Publicznych i Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 lipca 1922 r. o ruchu samochodów i innych pojazdów mechanicznych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 587),
- b) rozporządzenie Ministrów Robót Publicznych i Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych z dnia 18 października 1924 r. o częściowej zmia-

nie rozporządzenia z dnia 6 lipca 1922 r. o ruchu samochodów i innych pojazdów mechanicznych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 902),

- c) rozporządzenie Ministra Robót Publicznych i Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych z dnia 25 listopada 1924 r. o zmianie § 23 i § 25 rozporządzenia z dnia 6 lipca 1922 r. o ruchu samochodów i innych pojazdów mechanicznych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 104, poz. 951).

Minister Robót Publicznych: *Moraczewski*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Sławoj Składkowski*

Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*

MINISTERSTWO ROBÓT PUBLICZNYCH

Nr.

(Str. 1).

Załącznik Nr. 1.

Wzór do § 15.

Zaświadczenie o dopuszczalności typu pojazdu mechanicznego, stwierdzające, że poniżej opisany pojazd mechaniczny oraz wszystkie dalsze pojazdy tego samego typu, mogą być dopuszczone do ruchu na drogach publicznych Rzeczypospolitej Polskiej, na podstawie zbadania własności typu zgodnie z § 15 rozporządzenia Ministra Robót Publicznych i Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych z dnia 27 stycznia 1928 r. o ruchu pojazdów mechanicznych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 41, poz. 396).

1) Nazwa i adres fabryki (wytwórni) wytwarzającej typ, względnie nazwisko i adres zastępcy wytwórcy oraz fabryczny znak typu (nazwa modelu).

(Str. 2).

2) Techniczny opis typu	
a) ogólny opis typu	
b) źródło siły i system silnika	
c) 1) ilość cylindrów 2) średnica cylindrów 3) skok tłoka 4) największa ilość obrotów na minutę 5) moc silnika w koniach mechanicznych	
d) 1) opis przyrządów zapalających i ochładzających przy silnikach spalinowych 2) opis urządzeń do wytwarzania pary przy silnikach parowych 3) opis akumulatorów lub dynamo-maszyny przy silnikach elektrycznych	
e) 1) opis przeniesienia siły 2) przyrządy rozruchowe 3) ilość biegów 4) opis urządzeń do kierowania	

(Dalszy ciąg str. 2).

f) 1) opis hamulców 2) ilość hamulców 3) rodzaj hamulców	
g) 1) przyrządy oświetlające 2) przyrządy sygnałowe	

(Str. 3).

h) 1) największa długość pojazdu (podwozia) 2) największa szerokość 3) największa wysokość 4) rozstaw osi 5) ilość kół 6) rozstaw kół 7) rodzaj kół 8) rodzaj ogumienia (obróczy) 9) wymiary kół 10) ciężar własny pojazdu 11) nośność pojazdu, ilość miejsc	
i) 1) ilość kół napędnych 2) ciężar przypadający na koła zaopatrzone w hamulce 3) ciśnienie przypadające na 1 cm. bieżący szerokości obróczy przy pełnym obciążeniu.	

wzór do § 16
na odpisach zaświadczenia

Fabryka (wytwórnia) lub jej zastępca..... niniejszem stwierdza, że pojazd z silnikiem Nr..... o podwoziu Nr..... noszący w serji typu Nr..... w zupełności zgodny jest z typem..... dopuszczonym do ruchu na drogach publicznych Rzeczypospolitej Polskiej na mocy zaświadczenia o dopuszczalności typu pojazdu mechanicznego z dnia..... 19..... r. Nr..... i we wszystkich szczegółach odpowiada postanowieniom rozporządzenia Ministra Robót Publicznych i Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych z dnia 27 stycznia 1928 r. o ruchu pojazdów mechanicznych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 41, poz. 396).

Data

Podpis

(Str. 4).

Miejsce na legalizację i odpisy tłumaczeń.

Załącznik Nr. 2.
Wzór do § 19.

Strona 1.

(wymiar 10×15 cm.)



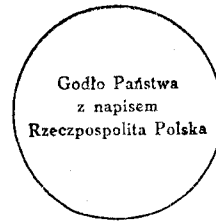
(Ceratowa czarna okładka dowodu rejestracyjnego).

Na kolorowej kartce, naklejonej na odwrocie okładki.

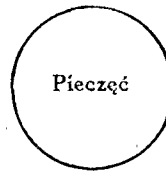
Ważniejsze obowiązki posiadacza dowodu rejestracyjnego:

- 1) Przedstawić powiatowej władzy administracji ogólnej (starostwo, magistrat, Komisarjat Rządu) dowód rejestracyjny w ciągu dni 14 po jego otrzymaniu.
- 2) Zawiadomić tę władzę w ciągu dni 14 o zmianie danych zamieszczonych w dowodzie rejestracyjnym dotyczących: konstrukcji, przeznaczenia, stałego miejsca postoju, adresu właściciela i zawiadomić o zmianach właściciela pojazdu.
- 3) Przejestrować pojazd w ciągu dni 14 w razie przeniesienia miejsca postoju do innego województwa.
- 4) Przedłużyć w urzędzie wojewódzkim we właściwym terminie ważność dowodu rejestracyjnego.
- 5) Zawiadomić w ciągu dni 14 powiatową władzę administracji ogólnej o uzyskaniu przedłużenia.
- 6) W razie zarządzenia poboru zgodnie z rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 8 listopada 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 98, poz. 859), dostarczyć pojazd do Komisji poborowej wraz z narzędziami, częściami zamiennymi, akcesoriami, gumami, zapasem benzyny i smarów, co najmniej na odległość 150 km., w razie gdy pojazd należy do kategorii, powołanej do poboru (patrz dowód rejestracyjny str. 19 — 22).
- 7) W razie pobrania pojazdu zastosować się do zarządzeń władz wojskowych, a w szczególności doprowadzić pojazd do miejsca wskazanego przez przewodniczącego Komisji poborowej.

Województwo..... O. D. R. P.

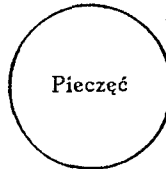


(stronice od 1—18 na białym papierze, str. 19—28 na kolorowym papierze — żółtym lub różowym).

Dowódrejestracyjny pojazdu mechanicznego
ważny do dnia..... 19.... r.

dnia.....

podpis

Przedstawiono w.....
(powiatowa władza administracji ogólnej)

dnia..... 19.... r.

podpis

Przedłużenia ważności na stron. 8, 9, 10 i 11.

Strona 2.

Nr. rejestracyjny

Zmiany numeru rejestracyjnego

Strona 3.

Pojazd mechaniczny.

Rodzaj.....

Marka.....

Rodzaje pojazdów mechanicznych:

1) osobowe (do 7 osób włącznie), 2) półciężarowe do 1¹/₂ ton.), 3) ciężarowe, 4) sanitarne, 5) cysterny, 6) specjalne, 7) autobusy, 8) pociągi drożowe (zespół pojazdu mechanicznego i jednego lub kilku przyczepnych wozów dwu lub czterokołowych), 9) motocykle z wózkiem doczepnym, 10) motocykle bez wózka doczepnego.

Strona 4.

Właściciel pojazdu mechanicznego i miejsce stałego postoju pojazdu.

Nazwisko i imię właściciela pojazdu, nazwa urzędu lub firmy	Miejsce zamieszkania właściciela pojazdu	Stale miejsce postoju (powiat, gmina, miejscowość, ulica, nr. domu)
Dalsze zmiany		

Strony 5, 6 i 7.

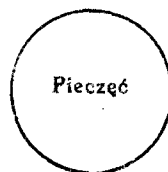
Właściciel pojazdu mechanicznego i miejsce stałego postoju pojazdu.

Nazwisko i imię właściciela pojazdu, nazwa urzędu lub firmy.	Miejsce zamieszkania właściciela pojazdu.	Stale miejsce postoju (powiat, gmina, miejscowość, ulica, nr. domu).

Strony 8, 9, 10 i 11.

Zaświadczenia o przedłużeniu dowodu rejestracyjnego.

Województwo..... O. D. R. P.
Ważność dowodu rejestracyjnego przedłużono do dnia.....



Dnia.....
podpis

Przedstawiono w.....
(Powiatowa władza administracji ogólnej).



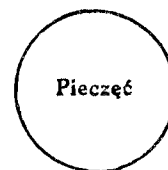
Dnia.....
podpis

Województwo..... O. D. R. P.
Ważność dowodu rejestracyjnego przedłużono do dnia.....



Dnia.....
podpis

Przedstawiono w.....
(Powiatowa władza administracji ogólnej)



Dnia.....
podpis

Strona 12.

Opis pojazdu mechanicznego.

- 1) Rodzaj pojazdu _____
- 2) Marka (nazwa fabryki) _____
- 3) Model (typ podwozia, serja) _____
- 4) Rodzaj silnika _____
- 5) Nr. silnika _____
- 6) Nr. podwozia _____
- 7) Przeznaczenie pojazdu _____
- 8) Rodzaj nadwozia _____
- 9) Tonaż albo ilość osób _____
- 10) Rok fabrykacji (o ile jest wiadomy) _____
- 11) Ilość cylindrów (l) _____
- 12) Średnica cylindrów (d) _____
- 13) Skok tłoka (s) _____
- 14) Moc silnika w K. M. (koniach mechanicznych) _____
 - a) według wzoru $0,003 ld^2s$ gdzie l — oznacza ilość cylindrów, d — średnicę cylindrów w centymetrach, s — skok tłoka w centymetrach;
 - b) przy _____ obrotach na minutę normalnych dla danej serji.

Strona 13.

- 15) Ilość hamulców _____
- 16) Rodzaj napędu _____
- 17) Ilość biegów _____
- 18) Pojemność zbiorników
 - a) benzyny _____
 - b) oleju _____
 - c) wody _____
- 19) Instalacja oświetleniowa _____
- 20) " rozruchowa _____
- 21) Rozstaw osi _____
- 22) Ilość kół _____
- 23) Rozstaw kół _____
- 24) Rodzaj kół _____
- 25) Rodzaj obręczy (ogumienia) _____
- 26) Rozmiar gum: przednie _____ tylne _____
- 27) Wymiary pojazdu mechanicznego
 - a) długość _____
 - b) szerokość _____
 - c) wysokość _____

Strona 14.

- 28) Ciężar własny pojazdu mechanicznego w kg. _____
- 29) Ciśnienie przypadające na tylną oś _____ kg. i na 1 cm. bieżący szerokości obręczy _____ kg. (jeżeli całkowity ciężar pojazdu składający się z wagi własnej i największego dopuszczalnego obciążenia przekracza 3.500 kg.).
- 30) Specjalne urządzenia.

Podpis



Urząd Wojewódzki _____ O. D. R. P.

Dnia _____ 19__ r.

Strona 15 i 16.

Notatki, odnoszące się do zmian zaszłych w konstrukcji i przeznaczeniu pojazdu.

Strona 17 i 18.

Strona 20, 21 i 22.

Notatki o wydaniu międzynarodowych świadectw drogowych.

Dalsze oceny zdatności dla celów wojskowych.

Międzynarodowe świadectwo drogowe wydano przez

(nazwa urzędu lub stowarzyszenia)

na okres od dnia do dnia 19... r.

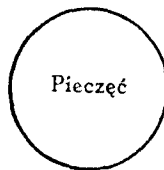


Dnia

Podpis

Dnia 19... r.

Kategoria: [redacted]



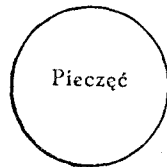
Pieczęć

Podpis

Międzynarodowe świadectwo drogowe wydano przez

(nazwa urzędu lub stowarzyszenia)

na okres od dnia do dnia 19... r.



Dnia

Podpis

Dnia 19... r.

Kategoria: [redacted]



Pieczęć

Podpis

Strona 19.

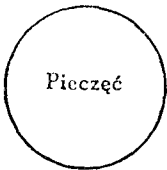
Strona 23.

Pierwsze orzeczenie o zdadności pojazdu mechanicznego dla celów wojskowych.

Orzeczenie Komisji Poborowej.

Pojazd zaliczony do kategorii: [redacted]

Pojazd mechaniczny wymieniony w niniejszym dowodzie pobrany



Dnia

Podpis

Dnia 19... r.

przez Komisję Poborową Nr.....

D. O. K. Nr.....

Pojazd zwolniony

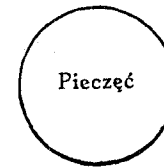
za cenę [redacted] zł.

słownie [redacted] zł.



Dnia

Podpis



Pieczęć

Podpis

(tylko zwolnienia ustawowe)

Strony 24, 25 i 26.

Strony 27, 28, 29, 30, 31 i 32.

Przydział pojazdu mechanicznego do formacji woj-
skowej w razie pobrania i późniejsze zmiany.

(Puste białe kartki zapasowe).

Załącznik Nr. 3
Wzór do § 21.

O BOWIAZUJĄCE WYMIARY ZNAKÓW REJESTRACYJNYCH.

	Przedni znak mm.	Tylny znak mm.	Tylny znak dla motocykli z wózkami mm.
Wysokość liter	100	75	60
Wysokość cyfr	100	105	60
Szerokość liter	65	90	65
Szerokość cyfr	50	60	40
Jednostajna grubość linii liter i cyfr	13	15	10
Odległość między oddzielnymi cyframi lub literami i od ramki	13	15	10
Cyfry winny być zestawione grupami tak, aby odległość między grupą trzech ostatnich cyfr i poprzedzającymi cyframi wynosiła	40	45	30
Wysokość i długość poziomej kreski dla oddzielenia liter i cyfr	13	—	—
Grubość ramki	10	10	10
Wysokość znaku z ramką	145	245	190
Długość znaku z ramką	555	440	300

(Str. 1).

ŚWIADECTWO LEKARSKIE

lekarza zamieszkałego w, ul. Nr.
o zdolności fizycznej p. urodzonego dnia zamieszka-
łego z zawodu do kierowania pojazdami mechanicznymi
(tożsamość osoby stwierdzono na podstawie.....).

Pytanie:

Odpowiedź:

A) Oświadczenia badanego

Czy badany nie cierpi na: drgawki, padaczkę (epilepsja), zawroty głowy (vertigo), kurcz twarzowy (tic convulsif), kurczowe kręcenie głową (tic rotatoire), ślepotę zmierzchową (hemeralopia), czy nie używa narkotyków i czy nie nadużywa alkoholu? (upija się).

Podpis badanego

B) Oględziny:

1. Czy ruchy głową i tułowiem są dokładne i dostatecznie szybkie?

2. a) czy siła i sprawność mięśni kończyn górnych i dolnych jest dostateczna?
b) czy ruchy ścięgien w tychże kończynach są swobodne?
c) czy ruchy w stawach tychże kończyn są swobodne?

d) czy niema skróceń kończyny lub braku części kończyny (np. palców)?

3. a) Siła wzroku: oko prawe
bez korekcji =
z korekcją =
oko lewe
bez korekcji =
z korekcją =

- b) czy pole widzenia nie jest ścieśnione?
c) czy niema zezu lub porażen mięśni oka?
d) czy istnieje ślepotą zmierzchowa?
e) czy istnieją inne wady lub choroby oczu i ich osłon?

4. Słyszy szept:

uchem prawem z odległości m.
uchem lewym z odległości m.

(Str. 2).

(Dalszy ciąg str. 2).

5. Czy są objawy:

- a) nerwicy wyższego stopnia (neurasthenia)?
- b) paraliżu postępowego (paralysis progressiva)?
- c) innych chorób umysłowych?
- d) wiażdżu (tabes)
- e) innych chorób rdzenia kręgowego?
- f) padaczki (epilepsja)?
- g) zawrotu głowy (vertigo)?
- h) czy odruchy są prawidłowe?
- i) czy niema opóźnienia ruchów zwrotnych?
- j) czy zmysł czucia i władza czucia są prawidłowe?
- k) ewentualnie czy i dlaczego zachodzi potrzeba przeprowadzenia badań psychotechnicznych?

(Str. 3).

6. Czy są objawy:

- a) używania narkotyków i jakich?
- b) nadużywania alkoholu?

7. Czy istnieją u badanego inne choroby, któreby podczas jazdy mogły zagrażać bezpieczeństwu publicznemu?

8. Czy istnieją u badanego choroby, co do których spodziewać się należy, że pogorszą stan zdrowia badanego przy wykonywaniu przez niego pracy kierowcy samochodowego? jakiej?

9. Czy badanego ostrzeżono o tem?

10. Czy badany może kierować pojazdem mechanicznym?

11. Uwaga.

Podpis lekarza

Dnia _____ 19____ r.

Na zielonym twardym papierze.
Szerokość 8 cm., wysokość 12 cm.

Załącznik Nr. 7.
Wzór do § 63.

Strona 1.

Urząd Wojewódzki _____
(Okr. Dyr. Rob. Publ.)

Ważne do dnia _____

P O Z W O L E N I E

Nr. _____

na prowadzenie na drogach publicznych Rzeczypospolitej Polskiej _____
(wyszczególnienie rodzaju pojazdów mecha-
nicznych) _____, z wyjątkiem pojazdów przeznaczonych do użytku publicznego, wydane
Panu _____ zamieszkałemu w _____ ul. _____ Nr. _____

Strona 2.

Własnoręczny podpis posiadacza pozwolenia

Fotografia

M. P.

Strona 3.

Ważność pozwolenia przedłużono do dnia _____

Strona 4.

Zmiany adresu.

Na czerwonym twardym papierze
Szerokość 8 cm., wysokość 12 cm.

Załącznik Nr. 8.
Wzór do § 76.

Strona 1.

Urząd Wojewódzki _____
(Okr. Dyr. Rob. Publ.)

Ważne do dnia _____

P O Z W O L E N I E

Nr. _____

na prowadzenie na drogach publicznych Rzeczypospolitej Polskiej _____
(wyszczególnienie rodzaju pojazdów mecha-
nicznych) _____ nie wyłączając pojazdów przeznaczonych do użytku publicznego, wydane
Panu _____ zamieszkałemu w _____ ul. _____ Nr. _____

Strona 2.

Własnoręczny podpis posiadacza pozwolenia

Fotografia

M. P.

Strona 3.

Ważność pozwolenia przedłużono do dnia _____

Strona 4.

Zmiany adresu.